

στ. 19-22 Αγωγή από νόμιμο αντιπρόσωπο¹ της δικαιούχου για την καταβολή δεδουλευμένων μισθών. Πραγματικά περιστατικά, που δεμελιώνουν τον υπόρρητο ισχυρισμό της ενάγουσας ότι διέκοψε τη σχέση εργασίας για δεμιτό (γάμος) και σύννομο λόγο (ασθένεια εργαζόμενης), με τη συναίνεση του εργοδότη².

στ. 23-25 Ο εναγόμενος δεν αρνείται τη βάση της αγωγής, αλλά αμφισβητεί τη διάρκεια της σχέσης εργασίας. Προβάλλει επίσης, χωρίς να τη δεμελιώνει, κατηγορία για υπεξαίρεση τιμαλφών.

στ. 25-29 Η ενάγουσα, την οποία κατηγορεί για υπεξαίρεση ο εναγόμενος για να δικαιολογήσει την επίσχεση μισθού, δεν είναι παρούσα. Για την οικονομία της δίκης, το Κριτήριο αποφασίζει, με τη συναίνεση του εναγομένου, να συνεκδικασθεί η απαίτηση των δεδουλευμένων μισθών και η ποινική αξίωσή του στο αρμόδιο τοπικό δικαστήριο. Είναι ενδιαφέρον ότι το Κριτήριο (στ. 28) του επιτρέπει να παραστεί ως εναγόμενος σε αναρμόδιο δικαστήριο για την επίσχεση μισθού, για την οποία όμως το Κριτήριο ήταν αποκλειστικά αρμόδιο βάσει του Προνομίου της Κ³.

1. Για τη νόμιμη αντιπροσώπευση από τον πατέρα βλ. ΕΚΣ, σ. 185.

2. Για τη μίσθωση εργασίας βλ. ό.π., σσ. 200-201 (ιδ').

3. Προνόμιο Λεοπόλδου Α' (1701), άρθρο 6, ό.π., σσ. 382, 389-390.

230

1776/Ι/30

978/φ 104r

χ. Θωμά Βελλερά

Πρακτικό ορκωμοσίας πραιματευτή στα πλαίσια της διαδικασίας για την απόκτηση της αυστριακής υπηκοότητας.

// 1776 Ιουναρίου 30

²/ Ο κύρ Δημήτριος Μιχαήλ χατζόπουλο¹ από την Σά[σ]<τ>ι[τ]στα έπαρχία της Τουρκίας³/ έρχάμ(εν)ος έδω είς τους 1775 φευρουαρίου 15 ύπανδρεύθηκεν πέρνωντας την κόρην του⁴/ κύρ Ιωάννου Τζήγγου δια νόμιμον σίξ|υξιγόντου, καί ούτως άνεχώρισεν πάλιν δια την πραγματ(εί)αντου².

⁵/ Καί έρχάμ(εν)(ος) τόρα ταίς προαπερασμ(έν)αις πάλιν (εί)ς τὰ αυτόθεν έζίτισεν δια νά γένη ⁶/ έντόπηος καί ύπήκοος της βασιλ(εί)ας μας. καί ούτως μέ (εϊ)δισιν καί <έ>π(ει)στολήν του τεζαουραριάτου έβα⁷/λεν έδω έμπροσθεν των ύποκάτοθεν ύπογεγραμμένων την σήμερον τόν διωρισμ(έν)ον α⁸/πό την βασιλ(εί)αν όρκον ότι νά (εϊ)ναι από την σήμερον καί εκ(εϊ)δες ύπήκοος καί σούδιτος καί ⁹/ πιστός προς την

αυτοκρατορική βασιλ(εί)αν τῶν ῥωμάν(ων)⁴ καὶ ἔστω (εἰ)ς ἑνδ(ει)ξιν.
¹²/ θωμᾶς βελλεράς νῦν προεστὼς πρ, Γεώργιος Ἰωάνν(ου) μάρκ(ου)
 πο, γεοργις βελλερας πρo.

π. 5-7 Προϋπόθεση για την χορήγηση αυστριακής υπηκοότητας ήταν, κατά συνέπεια, η οικογενειακή εγκατάσταση του ξένου στο Σιμπίου.

- Δηλ. «παιδί του Χατζή». Πρβλ. στους κώδικες τον προσδιορισμό των τέκνων π.χ. του Ρούσου, ως «Ρουσόπουλα», του Αδάμη ως «Αδαμόπουλα», κλπ.
2. Επρόκειτο, δηλαδή, για διερχόμενο έμπορο, ΕΚΣ, 106 επ., 112 επ.
3. Βλ. ό.π., σ. 413, όπου το κείμενο του όρκου. Για το καθεστώς των ελλήνων πραματευτών στην Τρανσυλβανία επί αυστριακής κυριαρχίας βλ. ό.π., σσ. 42-60, 175 και σημ. 71.
4. Ο υπήκοος του *Sanctum Imperium Romanum*, σε αντιδιαστολή με τους «ῥωμαίους», δηλ. ρωμιούς της οθωμανικής αυτοκρατορίας –«*Graeci*» για την αυστριακή Διοίκηση (πρβλ. προοίμια των Προνομίων Γ. Ράκοτσι (1636), Λεοπόλδου Α΄ (1701), Μαρίας Θηρεσίας (1777), ΕΚΣ, σσ. 376 επ., 379 επ., 394 επ.).

231

1776/II/19

978/φ 104v-105v

χ. Θωμά Βελλερά

Πρακτικό. Απόφαση της συνελεύσεως της Κ με τα αιτήματα για την ανανέωση του Προνομίου της από τη Μαρία Θηρεσία.

// 1776 φεβρουαρίου 19 (εἰ)ς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύμα²/τος ἀμήν.

³/ Ἰἑσῥυνάχθημεν τὴν σήμερον ὅσοι εὐρέθημ(εν) κατὰ τὸ παρὸν ἀπὸ τὴν κουμπανιάνμας καὶ ἐσῥ⁴/νομιλήσαμ(εν) (εἰ)ρηνικώτατα καὶ ἐστρέχθημ(εν) νὰ παρασταθῶμ(εν) καὶ νὰ ζητήσωμ(εν) ἀπὸ τὴν κρα⁵/ταιωτάτην βασιλ(εί)αν μας τῶν ῥομανῶν Μαρίας Τερέζιας καὶ καίσαρ(ος) Ἡωσήφ δεύτερου, τόπον ⁶/ διὰ νὰ κατηκῆσωμ(εν) καὶ νὰ κτίσωμ(εν) ὁσπίτια<,> {καὶ} ὅτι μᾶς (εἰ)ναι πολοιζήμιον ἔξω ἀπὸ τὸ κάστρον τοῦ Σι⁷/μπινίου<,> (εἰ)ς τὸν τόπον ὀνομαζόμε(εν)ον Τζιδαδέλα, ἐπειδήτις καὶ οἱ προγόνοίμας ἕως ὅπου ἐξοῦσαν, ἄ⁸/λλοιμ(εν) ἐξοῦσαν (εἰ)ς τὴν Τουρκίαν μὲ τὰ σπίτιατων καὶ ἔκαναν τὴν πραγματ(εἰ)αντων, ἄλλοι δὲ ⁹/ ὅπου (εἰ)τον πολλὰ ὀλιγώτατοι ὑπανδρευμ(έν)οι (εἰ)τον στρεχδοί μὲ ὅλα τὰ βάρη νὰ ζοῦν καὶ δὲν ἐστ[ο]¹⁰/ χάζονταν νὰ πληθύνουν ἐδὼ ἀλλὰ παράνου ἐμελετοῦσαν μὲ κάθε λογῆς τρόπον διὰ νὰ μ[ῆν] ¹¹/ ἀπομίνουν ἐδὼ οἱ μεταγαι<νέ>στεροι των, ἀλλὰ

